

La cultura també és social

En els últims temps he sentit expressions com "El Liceu no hauria de ser una fundació" o "Per què els rics paguen menys impostos si munten una fundació?". Em preocupa que aquestes frases les pronuncin persones que han ocupat càrrecs públics en l'àrea econòmica. A més d'injustes, són d'una gran frivolitat.

¡Quantes realitzacions de què ens beneficiem tots són fruit de la filantropia d'industrials emprenedors que al segle XIX van conjugar la creació de riquesa i de treball amb el foment de la cultura i les humanitats i alhora el suport als més necessitats!

Hospitals i lactàncies, escoles, aules d'alfabetització d'adults, tallers de discapacitats, llars de gent gran, consultoris de salut mental, menjadors socials, entitats que treballen en l'àmbit penitenciari, de la prostitució o de joves amb risc d'exclusió... són fruit de la iniciativa de persones sensibles que al seu dia van aportar patrimoni per constituir fundacions que duguessin a terme una obra positiva que sobrevisqués a la figura del fundador. Aquesta sensibilitat continua a hores d'ara i s'explicita també en nous museus, beques per a estudis a l'estranger o fons per a la recerca. Com escrivia l'investigador Manuel Esteller: "Sort en tenim, de les fundacions!". Ho deia algú que valora les fundacions perquè li aporten els fons que li permeten fer una recerca que beneficiarà tothom.

Dit això, i valorant la decisiva aportació d'aquestes fundacions de contingut social, sobretot en moments de crisi, no podem menystenir el foment de la cultura que es deriva de fundacions que han creat museus, coliseus de música i de teatre, centres de lectura, o d'altres que tenen cura del lleure dels infants. Aquestes fundacions no curen malalties, ni aporten una educació bàsica, ni tenen una finalitat assistencial, però enriqueixen espiritualment i són una eina de cohesió social.

Centrar la gestió pública en l'anomenat "capítol social" és desconèixer la realitat. Es quantifica l'accent "social" dels pressupostos i dels governs i, en canvi, es deixa de banda el que la cultura, la recerca o la defensa del medi ambient aporten a la socialització del progrés. Tot en conjunt fa créixer i progressar una societat.

Pere-A. Fàbregas
President de la Coordinadora
Catalana de Fundacions

